

T.B.M.M.

İYİ PARTİ

GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih : 2.10.2025
Sayı : 5.221

34788

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince T.C. Tarım ve Orman Bakanı sayın İbrahim YUMAKLI tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Hakan Şeref OLGUN
Afyonkarahisar Milletvekili

Veteriner hekimlik mesleği, sadece hayvan sağlığı ile sınırlı bir alan değildir. Mesleğin temel misyonu, aynı zamanda halk sağlığının korunması, gıda güvenliğinin sağlanması ve salgın ile zoonoz hastalıkların önlenmesidir. Tarihsel olarak veteriner hekimlik, toplum sağlığını doğrudan ilgilendiren şap, kuduz, brusella, şarbon, tüberküloz, kist hidatik ve Kırım Kongo Kanamalı Ateşi gibi hastalıklarla mücadelede kritik bir kamu görevi üstlenmiştir.

Ne var ki son yıllarda, Türkiye'de veteriner hekimlik faaliyetleri giderek klinik hizmetlere ve özel sektöre sıkışmış, koruyucu hekimlik ise ikinci plana itilmiştir. Klinisyen veteriner hekimler, hasta hayvanları tedavi eden, ameliyat eden ve çoğunlukla ücret karşılığı hizmet veren konumdadır. Oysa salgınların önlenmesi için gerekli olan saha çalışmaları, kitlesel aşılama programları, tarama ve eradikasyon faaliyetleri kamusal sorumluluk gerektirir.

Koruyucu veteriner hekimlik, hem ekonomik hem de toplumsal fayda sağlar. Çünkü hastalık çıkmadan önlenirse, çiftçi ürün kaybı yaşamaz, devlet tazminat ödemek zorunda kalmaz, halk sağlığı tehdit altında olmaz. Buna karşılık klinik müdahaleler bireysel ve pahalıdır; hastalık yayıldığında yalnızca hasta hayvana yönelik tedavi yapılabilir, ancak salgının önüne geçilemez.

Bugün gelinen noktada; Veteriner hekim odalarının çoğunluğu klinisyen kimliğiyle temsil edilmektedir. Türkiye Veteriner Hekimleri Birliği'nin mesleğin misyon ve vizyonunu koruyucu hekimlik ekseninde yeniden tanımlama iradesi göstermemesi dikkat çekmektedir. Koruyucu hekimliğin zayıflaması, sadece hayvan sağlığını değil, aynı zamanda halk sağlığını doğrudan tehlikeye atmaktadır.

Koruyucu hekimliğin yok olması; hem zoonoz hastalıkların toplumda yayılımını hızlandırmakta, hem de gıda güvenliği zincirini kırılana hale getirmektedir. Dünya Sağlık Örgütü (WHO) ve Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) standartları da zoonozlarla mücadelede güçlü bir kamusal veteriner hekimlik yapılanmasını zorunlu görmektedir. Türkiye'nin bu süreçte gerekli adımları atmaması, uluslararası yükümlülüklerimizi de tartışmalı hale getirecektir.

Bu bağlamda;

1. Türkiye genelinde faaliyet gösteren 70 veteriner hekim odasının başkanlarının çoğunluğunun klinisyen olduğu doğru mudur? Bu durum, mesleğin kamusal koruyucu hekimlik yönünü zayıflatmıyor mu?
2. Son on yıl içinde veteriner hekimlerin salgın ve zoonoz hastalıklarla mücadelede aktif görev alma oranı nedir? Kaçı sahada şap, kuduz veya brusella ile doğrudan çalışmıştır?
3. Şap hastalığıyla mücadelede klinisyen veteriner hekimlerin fiilen üstlenebileceği rol nedir? Bu alandaki boşluğu Bakanlığınız hangi yöntemle kapatmayı planlamaktadır?
4. Koruyucu hekimliğin giderek zayıflaması sonucu zoonoz hastalıkların yayılımında artış tespit edilmiş midir? Varsa, bu artışın ekonomik ve toplumsal maliyeti nedir?
5. Veteriner hekimliğin asli görevi olan koruyucu hekimliğin güçlendirilmesi için Bakanlığınız ne tür yasal, kurumsal ve mali düzenlemeler hazırlamaktadır?
6. Türkiye Veteriner Hekimleri Birliği'nin, mesleğin misyon ve vizyonunu koruyucu hekimlik ekseninde yeniden tanımlaması yönünde Bakanlığınız herhangi bir girişimde bulunacak mıdır?
7. Dünya Sağlık Örgütü ve FAO'nun zoonoz hastalıklarla mücadelede öngördüğü standartlar çerçevesinde, Türkiye'nin koruyucu veteriner hekimlik kapasitesi hangi seviyededir?